

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE EXCELLENTI || DIVINAE GRATIAE NATVRA,|| & iis que
ad eam tùm obtinendam tùm conseruandam ||
requiruntur, de#[que] ipsius admirabili efficacia ||
DISPVTATIO,|| In inclyta et Catholica Academia ...**

**Valencia, Gregorio de
Stevartius, Petrus**

[Ingolstadt], 1576

Capvt Primvm, Quo, duplex perseuerantia distinguitur, & quomodò ad
perseuerandum auxilium gratiæ necessarium sit, ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46873)

formidinem. Quasi verò uno tantum modo contingeret habere Spiritus sancti testimonium; quando videlicet est tale, ut simul homini penitus innotescat, illud à Spiritu sancto esse. Hoc non ita esse, declarari satis exemplo potest. Si iam Christus ipse hominem aliquem coram alloqueretur, ut quippiam alius vir grauis solet, eumque doceret veritates aliquas; neque tamen ei patefaceret, sese Christum esse: Tunc certè homo ille, etsi infallibiliter vera crederet, utpote Dei testimonium habens, vereri tamen nihilominus posset, ne non vera essent, quæ tunc audiuisset; quoniam non penitus experitatum haberet, testimonium illud fuisse Christi; Sic omnino accidit in proposito.

Rom. 8.

LXXXI. At, palàm dictum est iam à S. Paulo, testimonium illud iustorum, à Spiritu sancto esse. Verum est, sed non dixit, se esse tamen et illis iustis, quorum testimonium est à Spiritu sancto. Vi, si in Scriptura dictum esset, Christum, visibiliter iustos saepe alloquiturum; non propterea illicò iustus, quem coram alloqueretur, Christum ad se venisse certissimo putaret, nisi Christus ipse indicaret, sese esse. Eodem igitur modo; quamvis Scriptura in genere dicat, iustos à Spiritu sancto habere gratia propria testimonium; vereri tamen meritò vnusquisque potest, ne cum putat se in gratia esse, potiùs sit vnus ex illis, quos eadem Scriptura etiam docet, à Spiritu malo decipi. E quorum numero erant illi, qui in se confidebant tanquam iusti; non solum quia superbi, in se confidebant; sed etiam quia se iustos falso estimabant. Verùm de earum, quæ ad gratiam consequendam requiruntur, actionum numero, conditione, libertate, efficacia, fortasse nimis multa.

Luc. 18.

PARTIS TERTIAE, De iis, quæ ad gratiam conferuandam requiruntur.

CAPVT PRIMVM,

Quo, duplex perseuerantia distinguitur, & quomodo ad perseuerandum auxilium gratiæ necessarium sit, ostenditur.

LXXXII.

RANSEAMVS ad ea, quæ ut gratia conferretur, hoc est, ut perseueremus in illa, necessaria sunt. Duobus modis accipiuntur.

quempiam, ad finem usque vitæ, gratiam sibi datam conseruare. Vno, cum paulò ante mortem, illam, vel perditam recuperat, vel nunquam antè habitam, acquirit; eamque conseruat, breui illo temporis spatio, quod exigendum ante mortem restat: Alterò, cum eam, diu ante mortem receptam, absque ullo mortali lapsu conscientie, ad finem usque vitæ perpetuò retinet.

LXXXIII. Hanc utramque perseverantiam, donum Dei esse, id est, auxilio gratie niti; Concilij Tridentini Patres non obscure tradiderunt, cum illud Christi; Qui perseverauerit usque in finem, saluus erit; de perseverantia munere scriptum esse asserunt. Constat enim, illo loco, utrumque perseverandi modum contineri; siquidem alterutro ex illis, in gratia perseverare satis est, sine controversia, ut quis saluus fiat.

LXXXIII. Veruntamen est discrimen, quod ad perseverandum in gratia recepta, aut recuperata paulò ante mortem; doctissimi concedunt, abundè satis esse gratiam ipsam habitualement, in qua quis perseverat, & actualia auxilia, que ad gratiam, vel obtinendam, vel recuperandam necessaria fuerunt. Quandoquidem etiam sine gratia, peccata omnia mortalia, ad breue tempus vitari possunt, ut infra dicemus. Ut verò quis longo tempore ad finem usque vitæ perseveret, actualibus auxiliis, de nouo, ac sapius, collatis iustum indigere; ostendendum est contra Pelagium & Celestinum, aliosque veteres hereticos, qui nullam omninò gratiam ad id requirebant.

LXXXV. Occurrit verò Psalmista, primùm, cui non satis fuit dixisse: Nisi Dominus edificauerit domum, in vanum laborauerunt, qui edificauerunt eam; illud etiam adiecit; Nisi Dominus custodierit ciuitatem, frustra vigilat, qui custodit eam. Ut nimirum intelligeremus, non ad ineundam modò amicitiam Dei, verum etiam ad illam diu conseruandam, opus esse Dei auxilio. Pertinent enim, ut D. Hilario placet, verba illa, ad iustorum mentes, que vocantur aliàs, domus, ciuitas, & templum Dei. Rectè quoque S. Hieronymus in illa eiusdem Prophetæ verba: In æternum misericordia edificabitur: Nullum, inquit, tempus est, quo non edificetur misericordia in singulis quibuscumque Sanctorum.

LXXXVI. Ac Salomon quidem, Ecclesiam ablutam iam per gratiam, idcirco, ut Diuus Augustinus exponit, inuicem super dilectum suum, de deserto huius vitæ ad beatorum domicilium ascendere, dicit; quia illius ope sustentatur, ut gratiam conseruet. Cõsentit Hieremias cum ait, neminem excipiens; scio Domine, quòd non est hominis via eius, nec viri est,

Sefs. 6. cao. 13.
Matt. 10. & 24.

D. Hiero. teste,
in Dialogis contra
Pelagium.
Et D. August. in
li. de perfectione
iustitiæ.
Psal. 126.

Super illum Pl.

Libr. 2. contra
Pelag.
Psal. 99.

Cant. 8.
Libr. de gra. &
lib. arb. c. 6.

Cap. 10.

Cap. 10.

vt ambulet & dirigat gressus suos. Ac iterum: Timorem meum habeo in cor-
rum, vt à me non recedant.

Cap. 31.

Libr. de nat. &
grat. cap. 18.

LXXXVII. Docemur idem omnibus Scriptura locis, quibus perse-
uerantiam à Deo petendam esse monemur. Nam vt scitè admodum ait Au-
gustinus; quid stultius? quàm orare, vt possis, quod in potestate habes vt faci-
as. Eiusmodi verò loci permulti sunt. Pater sancte (inquit Christus Domi-
nus) serua eos in nomine meo, quos dedisti mihi, nò rogo vt tollas eos de mun-
do, sed vt serues eos à malo. Ac iterum ad Apostolos; quid dormitis? (inquit)

Ioan. 17.

Matth. 26.
Sefs. 5.

surgite, & orate, ne intretis in tentationem. Quem locum vrgens S. Hierony-
mus contra Pelagianos; debuit, inquit, secundum vos dicere, non surgite &
orate, sed, surgite & resistite, absq; alio auxilio.

Matth. 6.
Ita exponit D.
Aug. lib. de cor.
& grat. ca. 6. &
D. Cypri. ab eo
citatus ibidem.
Col. 1. 2. Cor.
2. & 13. Eph. 6.

LXXXVIII. Neque verò Apostolos tantum, sed omnes etiam fide-
les iubet Christus, petere auxilium ad perseverandum, cum docet illos orare,
ne inducantur in tentationem, hoc est, ne ab ea vincantur. Sed & D. Paulus
nihil est frequentius, quàm vel pro aliis petere id auxilium, vel eos ad id pro-
se petendum, hortari, ac rationem reddens necessitatis illius: Habemus, inquit,
thesaurum hunc in vasis fictilibus, vt sublimitas sit virtutis DEI, non
ex nobis.

Sap. 9.

Coelestinus Pa-
pa. 1. Epistol. 1.
D. Cyprianus in
exposit. oratio.
Dominica. D.
August. libr. de
bono perseu. c.
1. & 13. & libr.
de correct. & gr.
c. 6. 7. 22. & lib.
de prædest. san-
ctor. capit. 14:

LXXXIX. Videlicet, innumera longo temporis spacio incidunt; qui-
bus vas hoc sæpè concussum, frangatur demum, & thesauri gratia orbetur,
nisi diuino auxilio protegatur. Exultat immoderatiùs caro, seruiunt demoni,
& vehementiùs in iustos, vt quibus ardentius incident, allestat mundici-
repentini euentus impedimento sunt, ne, quæ ad salutem pertinent, sedulo con-
siderentur, & affectus ad cœlestia excitetur, quo homo à peccatis retardetur;
opportunitates peccandi existunt interdum, quibus etiam iustus quoad cœlestia
præpeditur, ne diuinarum rerum consideratione, peccatorum illecebras excu-
riat; plerunq; iustus ipse, non satis sibimet notus, sese in laqueum inuenit. Ac-
cedit plurimarum rerum ignorantia; aggravatur animus corpore, quod car-
rumpitur, lassatur, deficit, non semper viget.

XC. Pleraque alia videre licet apud S. Patres, ex quibus meritò conca-
dunt, fieri non posse, vt diu iustus in gratia maneat, nisi ab eo diuinis assis-
tibus frequenter excitetur, cuius est, eum qui stat statnere, vt perseveranter
stet, & eum, qui cadit restituere: quemadmodum præclare scriptum est in
Concilio Tridentino.

D. Hieronymus lib. 2. contra Iovin & etiam contra Pelag. D. Gregor. lib. 13. moral.
cap. 28. D. Cyrillus lib. 1. in Ioan. cap. 21. D. Chrysof. Hom. 8. in Ioan. D. Bern.
serm. 3. in Cant. Sefs. 6. cap. 13. can. 22. Idem in Conc. Mileuit. cap. 3. & 4. & Antist.
2. cap. 10.